

quam senioribus juvenes præstabant, expertes erant. Apud Romanos eandem ob causam, Lex Julia, de maritandis ordinibus lata est: hæc; uxores ducere, omnes omnino coacti fuerunt; ne orbitas in urbe prævaleret; sed potius ut fortiores Imperij vires, hominum adjectione fierent, & vagi concubitus, impuræque libidines reprimerentur. Sed & Educatio hæc in parte plurimum prodest. Aegyptus olim, numero hominum, omnes ferè gentes superavit. Causam autem frequentiae hujus, Diodorus Siculus, lib. 1. cap. 3. & 6. hanc adfert; quod filiorum educatio, minimò illis constet; propter victus & amictus frugalitatem. Hæc & Principum liberalitas accedit, quæ multum ad propagationem prodesse solet. Idè Cocceius Nerva, puellas puerosque, natos parentibus egestuosis, sumptu publico ali jussit. Sicque Adrianus, pueris & puellis, quibus etiam Trajanus detulerat alimenta, incrementum liberalitatis adiecit. Spartian. in Adrian. Populus etiam multiplicatur, (2) cum alienæ Reipublicæ homines, sese nobis ut aggregent, illicitis variis invitantur. Idque fit; si alii vident, in nostrâ Republicâ, summâ curâ, communem fore libertatem, publicamque salutem. Sic & à Cadmo, per manus acceptum est Ius asyli: & Leges item tutelares, quibus peregrinos Romæ fovebant; ut jam olim Athenis, Ephesi, ac Thebis. Priscisque ferè omnibus studium fuit, alienigenas adsciscendi, ascitos receptosque fovendi, honores amplissimos conferendi, privilegia tribuendi, immunitates concedendi. Pluribus item Xenophon, in prudentissimo Discursu de ratione redituum, de advenarum curâ agit: huncque proventum, ex optimis esse ait. Quippè cum illi seipfos alant, & multis commodis adficiant civitatem; non tamen ullam accipiunt mercedem, sed potius etiam pensionem offerunt, advenis impositam. &c. ubi & alia hæc de re subiunguntur. Ad Territorij autem culturam refero, cum sterilia loca, fructuosa redduntur, & si quæ sunt similes rationes, quibus ingenium excolitur soli. Ego, in Discursu de Aerario, cap. 3. num. 5. Meritoque allicubi conqueritur Bodinus; quod deserta & inculta Galliæ loca, si quas & vias adjungamus, duos auferant totius Regni trientes: quodq; grandium arborum tanta inopia sit, ut ad navium ac ædificiorum fabricam, ex peregrinis regionibus trabes conquirendæ sint; quodque arbores fructiferæ, antè cadantur, quàm fructum pecoribus utilem, proferre possint. Plurimum item ligni incremento nocet, copia ferarum, quodq; sylvæ succisæ in pascua convertuntur.

II. Industriale Reipublicæ augmentum, tum in Reipublicæ altitudine ac dignitate; tum in facultatum ac opum, tam publicarum, quàm privatarum copiâ consistit. Quod etiam pertinent Admiranda ædificiorum: quæ ferè magnitudinem Reipublicæ sequuntur; & idè

maxu.